

Tallene bak analysen: Jobbforventninger sier mye om faktisk arbeidsdeltakelse

Av Irene Øyeflaten

Forskningsprofessor, Telemarksforskning

Endringer i jobbforventninger under rehabiliteringsoppholdet

Ved ankomst finner vi at så mange som 20,8 prosent av deltakerne forventet å komme raskt tilbake i jobb etter oppholdet (innen 2 uker). Ved avreise var det enda flere (25%) som forventet rask tilbakegang i jobb (se tabell 1). Sammenlagt ser vi at ca. 50% av deltakerne ved ankomst forventet å være tilbake i jobb i løpet av 6 mnd., mens når de svarte ved avreise hadde denne andelen økt til ca. 60%.

Tabell 1. Jobbforventninger målt ved ankomst og avreise					
	Ved ankomst		Ved avreise		Differanse
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Prosentpoeng
Innen 2 uker	89	20,8	107	25,0	+4,2
Innen 1 mnd.	37	8,6	20	4,7	-3,9
Innen 2 mnd.	28	6,5	25	5,8	-0,7
Innen 3 mnd.	21	4,9	40	9,3	+4,4
Innen 6 mnd.	37	8,6	62	14,5	+5,9
Innen 1 år	23	5,4	48	11,2	+5,8
Mer enn et år	9	2,1	18	4,2	+2,1
Aldri	8	1,9	10	2,3	+0,4
Vet ikke	166	38,8	76	17,8	-21,0
Antall svart	418	97,7	406	94,9	-2,8
Ikke svart	10		22		
Totalt	428	100,0	428	100,0	

Tabell 1 viser også at nesten 40% av deltakerne ikke visste hva de kunne forvente ('vet ikke'- kategorien) og at de derfor ikke klarte å svare konkret på spørsmålet om egne forventninger ved ankomst. Vi ser imidlertid at mange av disse var mer avklarte når det gjaldt egne forventninger ved avreise (en nedgang på 21 prosentpoeng i 'vet ikke' gruppen).

Hvordan stemmer deltakernes jobbforventninger med hvordan det faktisk går?

Vi finner ingen statistisk sammenheng mellom deltakernes jobbforventninger og retur til arbeid 1 mnd. etter rehabiliteringsoppholdet. Vi finner imidlertid at det er en signifikant sammenheng mellom brukernes jobbforventninger og faktisk retur til arbeid (ved at de er registrert uten ytelse i Nav registeret), når vi ser på mottak av ytelser ved 6 og 12 mnd. etter ARR. Dette gjelder både når jobbforventninger måles ved ankomst og ved avreise,

men forventninger målt ved avreise synes å være mest treffsikkert. Likevel ser vi at forventninger relatert til den korteste tidshorisonten på 6 mnd. treffer noe bedre.

Tabell 2 viser deltakers forventninger og den faktiske stønadssituasjonen 1 måned etter oppholdet. Her var det lite samsvar mellom deltakernes forventninger og om de mottok eller var uten ytelse fra Nav 1 måned etter avsluttet opphold. Dette gjaldt både for forventninger rapportert ved ankomst og ved avreise. Svært mange hadde høye forventninger ved ankomst og enda flere hadde høye forventninger ved avreise. Blant de 418 personene som svarte ved ankomst, var kun 12 personer tilbake i jobb etter 1 mnd. Dette synes ikke å være relatert til skåre på jobbforventninger.

En måned etter et ARR opphold kan imidlertid være en kort tidshorisont for å fange opp hvordan det faktisk går. Det er også fullt mulig at mange med høye forventninger kan ha gått tilbake i gradert jobb, uten at dette kommer frem i registrene.

Tabell 2. Stønadssituasjon 1 mnd. etter ARR				
Jobbforventninger målt ved ankomst og avreise og antall personer som mottar minst en ytelse eller ingen ytelse fra Nav 1 mnd. etter avsluttet opphold				
	Forventninger v/ankomst (n=418)		Forventninger v/avreise (n=406)	
	Status v/1 mnd. oppfølging:		Status v/1 mnd. oppfølging:	
Forventninger:	Mottar ytelse	Ingen ytelse	Mottar ytelse	Ingen ytelse
Innen 2 uker	87	2	105	2
Innen 1 mnd.	37	0	19	1
Innen 2 mnd.	27	1	24	1
Innen 3 mnd.	21	0	40	0
Innen 6 mnd.	36	1	62	0
Innen 1 år	20	3	46	2
Mer enn et år	9	0	17	1
Aldri	8	0	10	0
Vet ikke	161	5	74	2
Ikke svart	10		22	
	n=406	n=12	n=397	n=9
	P<0.205		P<0.702	

Tabell 3 viser deltakers forventninger og den faktiske stønadssituasjonen 6 måneder etter oppholdet. Det var på dette tidspunktet godt samsvar mellom deltakernes jobbforventninger og om de mottok noen ytelse fra Nav eller ikke.

Tabell 3. Stønadssituasjon 6 mnd. etter ARR				
Jobbforventninger målt ved ankomst og avreise og antall personer som mottar minst en ytelse eller ingen ytelse fra Nav 6 mnd. etter avsluttet opphold				
	Forventninger v/ankomst (n=418)		Forventninger v/avreise (n=406)	
	Status v/6 mnd. oppfølging:		Status v/6 mnd. oppfølging:	
Forventninger:	Mottar ytelse	Ingen ytelse	Mottar ytelse	Ingen ytelse
Innen 2 uker	55	34	67	40
Innen 1 mnd.	26	11	11	9
Innen 2 mnd.	16	12	17	8
Innen 3 mnd.	17	4	30	10
Innen 6 mnd.	35	2	57	5
Innen 1 år	20	3	46	2
Mer enn et år	9	0	17	1
Aldri	8	0	10	0
Vet ikke	152	14	73	3
Ikke svart	10		22	
	n=338	n=80	n=328	n=78
	P<0.001		P<0.001	

Tabell 4 viser deltakers forventninger og den faktiske stønadssituasjonen 12 måneder etter oppholdet. Det var på dette tidspunktet godt samsvar mellom deltakernes jobbforventninger og om de mottok noen ytelse fra Nav eller ikke.

Tabell 4. Stønadssituasjon målt 12 mnd. etter ARR				
Jobbforventninger målt ved ankomst og avreise og antall personer som mottar minst en ytelse eller ingen ytelse fra Nav 12 mnd. etter avsluttet opphold.				
	Forventninger v/ankomst (n=418)		Forventninger v/avreise (n=406)	
	Status v/12 mnd. oppfølging:		Status v/12 mnd. oppfølging:	
Forventninger:	Mottar ytelse	Ingen ytelse	Mottar ytelse	Ingen ytelse
Innen 2 uker	50	39	58	49
Innen 1 mnd.	25	12	12	8
Innen 2 mnd.	16	12	18	7
Innen 3 mnd.	12	9	27	13
Innen 6 mnd.	30	7	43	19
Innen 1 år	19	4	45	3
Mer enn et år	9	0	17	1
Aldri	8	0	9	1
Vet ikke	140	26	69	7
Ikke svart	10		22	
	n=309	n=109	n=298	n=108
	P<0.001		P<0.001	